

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

и

ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

На седници Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 20.3.2024. године (број одлуке: IV-02-184/13) одређени смо за чланове Комисије за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације под насловом: „Повезаност корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси”, и испуњености услова кандидата Јелене Пековић, асистента у настави и предложеног ментора Јелене Николић, ванредног професора за израду докторске дисертације.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ

О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ И ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА
КАНДИДАТА И ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

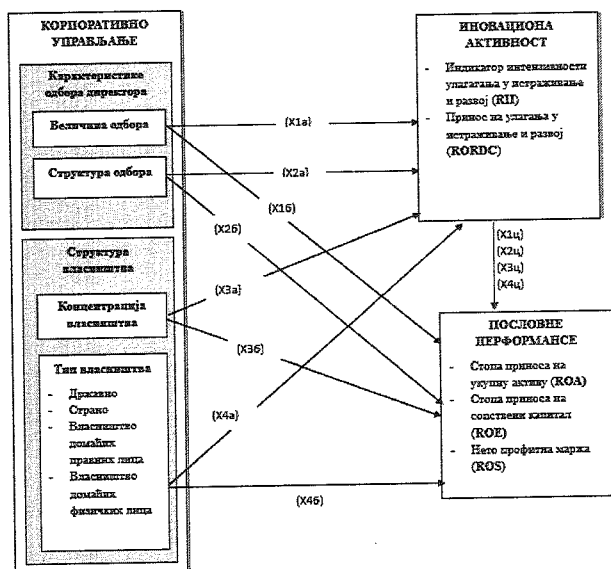
1. Подаци о теми докторске дисертације
1.1. Наслов докторске дисертације: Повезаност корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси
1.2. Научна област докторске дисертације: Економске науке
1.3. Образложење теме докторске дисертације (до 15000 карактера): 1.3.1. Дефинисање и опис предмета истраживања Испитивање утицаја корпоративног управљања на пословне перформансе представља важно истраживачко подручје. У разумевању овог утицаја посебно је значајна улога интерних механизма корпоративног управљања (одбора директора и структуре власништва). Ефективност одбора директора зависи од његове величине и структуре. Кључне димензије структуре власништва су степен концентрације и тип власништва. Испитивање повезаности интерних механизма корпоративног управљања и пословних перформанси од посебног је значаја за доношење кључних стратегијских одлука и постизање одрживе конкурентске предности. Други важан аспект постизања одрживе конкурентске предности компанија је њихова способност иновирања. Иновационе активности представљају покретачку снагу раста и

конкурентске предности за компаније у глобалном окружењу. Ове активности могу побољшати производе, процесе и тржишну позицију компанија. Иако су истраживања која проучавају појединачни утицај корпоративног управљања на пословне перформансе, као и утицај иновационих активности на пословне перформансе присутна, веома су ограничена истраживања која проучавају повезаност корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси, посебно у земљама у развоју. Додатно, резултати постојећих истраживања нуде неконзистентне закључке. Отуда је неопходно дубље проучавање односа између ових варијабли, увођењем у анализу медијаторског утицаја одређених фактора. Имајући у виду идентификован истраживачки геп, предмет истраживања у докторској дисертацији јесте истраживање повезаности корпоративног управљања и пословних перформанси кроз медијаторски утицај иновационих активности компанија.

1.3.2. Полазне хипотезе

- 1а. Величина одбора директора има статистички значајан утицај на иновациону активност.
- 1б. Величина одбора директора има статистички значајан утицај на пословне перформансе.
- 1ц. Иновациона активност остварује сигнификантну медијаторску улогу у испољавању утицаја величине одбора директора на пословне перформансе.
- 2а. Структура одбора директора има статистички значајан утицај на иновациону активност.
- 2б. Структура одбора директора има статистички значајан утицај на пословне перформансе.
- 2ц. Иновациона активност остварује сигнификантну медијаторску улогу у испољавању утицаја структуре одбора директора на пословне перформансе.
- 3а. Концентрација власништва има статистички значајан утицај на иновациону активност.
- 3б. Концентрација власништва има статистички значајан утицај на пословне перформансе.
- 3ц. Иновациона активност остварује сигнификантну медијаторску улогу у испољавању утицаја концентрације власништва на пословне перформансе.
- 4а. Тип власништва има статистички значајан утицај на иновациону активност.
- 4б. Тип власништва има статистички значајан утицај на пословне перформансе.
- 4ц. Иновациона активност остварује сигнификантну медијаторску улогу у испољавању утицаја типа власништва на пословне перформансе.

Слика 1: Истраживачки модел

1.3.3. План рада

Интерни механизми корпоративног управљања (одбор директора и структура власништва) анализираће се на следећи начин: код одбора директора пратиће се величина и структура одбора директора, док ће се структура власништва анализирати преко концентрације власништва и типа власништва. Величина одбора директора мериће се укупним бројем

директора, а структура одбора директора процентуалним уделом независних директора у односу на укупан број директора. Концентрација власништва мериће се процентуалним уделом највећег власника у укупном власништву компанија, док ће се тип власништва мерити процентуалним уделом државног, страног, власништва домаћих правних лица, власништва домаћих физичких лица у укупном власништву компанија. *Иновационе активности* компанија мериће се индикаторима RII и RORDC, а *пословне перформансе* показатељима ROA, ROE, ROS. Подаци ће бити прикупљени из база података Агенције за привредне регистре, Централног регистра хартија од вредности, Републичког завода за статистику, статистичког анекса АОП 9091 – приказана улагања у науку, Извештаја Пореске управе, Оснивачких аката компанија и званичних документа и годишњих извештаја компанија на њиховим званичним интернет сајтовима. Узорак ће чинити компаније које послују на територији Републике Србије, а које одликује различит степен концентрације и тип власничке структуре (државно, страно, власништво домаћих правних и физичких лица) и које издвајају средства за улагање у истраживање и развој. Узорак ће чинити само оне компаније које су регистроване да обављају Научно-истраживачке и истраживачко-развојне делатности (НИРД), што се може видети кроз њихове завршне рачуне и регистровану делатност. Такође, биће изабране само оне компаније које у структури управљања имају одбор директора (једнодомни или дводомни), односно оне компаније које су организоване као акционарска друштва или друштва са ограниченом одговорношћу. Период прикупљања података ће обухватити петогодишњи период од 2018. до 2022. године. Иницијални узорак ће се састојати од 55 предузећа, при чему ће балансиран панел података обухватити укупно 275 опсервација. Након спровођења квантитативне анализе, у софтверу IBM SPSS и R Programming, биће изведени релевантни закључци.

1.3.4. Методе истраживања

За истраживање повезаности корпоративног управљања, иновационих активности компанија и пословних перформанси биће примењена квалитативна и квантитативна методологија истраживања. У оквиру квалитативне методологије примениће се системско мишљење, аналитички научни метод и метод синтезе. Додатно, примениће се и метод апстракције и конкретизације, као и методи дедукције и индукције. Осим квалитативних метода истраживања, биће примењене релевантне квантитативне методе и технике. За обраду прикупљених секундарних података биће спроведена квантитативна анализа кроз примену софтвера за статистичку обраду података – IBM SPSS и R Programming. За идентификацију веза између различитих варијабли којима се описују интерни механизми корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословне перформансе, као и за одређивање њихове природе и јачине биће примењена корелациона и регресиона анализа. Примениће се и панел регресија која ће омогућити праћење варијабли током времена, узимајући у обзир индивидуалне карактеристике сваке компаније. Такође, да би се утврдило да ли иновациона активност делује као посредник између корпоративног управљања и пословних перформанси биће извршена анализа медијације.

1.3.5. Циљ истраживања

Основни циљ истраживања је да се испита утицај интерних механизма корпоративног управљања на иновационе активности компанија и пословне перформансе. Полазећи од основног циља истраживања, дефинисани су и посебни циљеви истраживања: **Први посебан циљ** је да се испита утицај одбора директора и структуре власништва, као интерних механизма корпоративног управљања, на иновациону активност компанија. **Други посебан циљ** је да се испита утицај одбора директора и структуре власништва, као интерних механизма корпоративног управљања, на пословне перформансе. **Трећи посебни циљ** је да се утврди да ли иновациона активност компанија има улогу медијатора у испољавању утицаја одбора директора и структуре власништва, као интерних механизма корпоративног управљања, на пословне перформансе.

1.3.6. Резултати који се очекују

У погледу прве истраживачке хипотезе, очекује се да резултати покажу сигнификантни медијаторски утицај иновационе активности у односу између величине одбора директора и пословних перформанси. У контексту друге истраживачке хипотезе, очекује се да резултати истраживања потврде сигнификантни медијаторски утицај иновационе активности компанија у односу између структуре одбора директора и пословних перформанси. У контексту треће истраживачке хипотезе, очекује се да ће резултати истраживања показати да иновациона активност компанија остварује сигнификантни медијаторски утицај у односу између концентрације власништва и пословних перформанси. Код четврте истраживачке хипотезе, очекује се да ће резултати показати да иновациона активности компанија има сигнификатну медијаторску улогу у односу између типа власништва и пословних перформанси.

Очекивани теоријски и емпиријски резултати истраживања ће допринети проширењу постојећих научних сазнања у овој области, што ће смањити постојећи истраживачки геџ и обезбедити релевантна практична сазнања. Истраживање ће проширити постојећу базу знања о повезаности интерних механизма корпоративног управљања, иновационих активности компанија и пословних перформанси у контексту земаља у развоју. Добијени резултати истраживања ће представљати основу за поређење са резултатима истраживања у развијеним земљама, што ће омогућити формулисање смерница за унапређење праксе корпоративног управљања и иновационих активности компанија у Републици Србији. Резултати истраживања имаће и практични значај за менаџере компанија и пружити им смернице како да унапреде корпоративно управљање и иновационе активности компанија што ће се ефектуирати на унапређење пословних перформанси. Додатно, резултати истраживања могу бити корисни за креаторе економских политика у земљама у развоју, пружајући им практичне смернице како да унапреде корпоративно управљање и успоставе повољније окружење за унапређење иновационих активности компанија.

1.3.7. Оквирни садржај докторске дисертације са предлогом литературе која ће се користити (до 10 најважнијих извора литературе)

УВОД

ДЕО I - ОСНОВЕ КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

1. Значај и сврха корпоративног управљања
 - 1.1 Еволуција корпоративног управљања
 - 1.2 Приступуи у изучавању корпоративног управљања
2. Теорије корпоративног управљања
 - 2.1 Конфликтне теорије
 - 2.2 Консензус теорије
3. Механизми корпоративног управљања
 - 3.1 Интерни механизми корпоративног управљања
 - 3.2 Екстерни механизми корпоративног управљања
4. Модели корпоративног управљања
 - 4.1 Модели корпоративног управљања у развијеним земљама
 - 4.2 Модели корпоративног управљања у земљама у развоју

ДЕО II – ИНТЕРНИ МЕХАНИЗМИ КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

1. Одбор директора
 - 1.1 Улоге одбора директора
 - 1.2 Модели одбора директора
 - 1.3 Величина и структура одбора директора
2. Структура власништва
 - 2.1 Концентрација власништва

2.2 Тип власништва

ДЕО III – ИНОВАЦИОНА АКТИВНОСТ

1. Кључна концепцијска разграничења

1.1 Значај и врсте иновација

1.2 Карактеристике иновационог процеса

2. Истраживање и развој као претпоставка иновационе активности

2.1 Значај и фактори улагања у истраживање и развој за иновациону активност

2.2 Извори улагања у истраживање и развој

3. Мерење иновационих активности

3.1 Улагање у истраживање и развој као мерило инпута иновационе активности

3.2 Принос на улагање у истраживање и развој као мерило резултата иновационе активности

ДЕО IV – МЕХАНИЗМИ КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА КАО ПРЕТПОСТАВКА ИНОВАЦИОНЕ АКТИВНОСТИ КОМПАНИЈА И УНАПРЕЂЕЊА ПОСЛОВНИХ ПЕРФОРМАНСИ

1. Однос између интерних механизма корпоративног управљања и иновационе активности

1.1 Карактеристике одбора директора и иновациона активност

1.2 Структура власништва и иновациона активност

2. Однос између интерних механизма корпоративног управљања и пословних перформанси

2.1 Карактеристике одбора директора и пословне перформансе

2.2 Структура власништва и пословне перформансе

3. Медијаторска улога иновационе активности између интерних механизма корпоративног управљања и пословних перформанси

ДЕО V - ЕМПИРИЈСКА АНАЛИЗА ПОВЕЗАНОСТИ КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА, ИНОВАЦИОНЕ АКТИВНОСТИ И ПОСЛОВНИХ ПЕРФОРМАНСИ

1. Оквир корпоративног управљања у Републици Србији

1.1 Институционални оквир корпоративног управљања у Републици Србији

1.2 Кодекси корпоративног управљања у Републици Србији

2. Теоријске и методолошке основе емпиријског истраживања

2.1 Предмет и циљеви емпиријског истраживања

2.2 Хипотезе и концептуални модел истраживања

2.3 Карактеристике узорка и методологија истраживања

2.4 Дескриптивна статистичка анализа

2.5 Корелациона анализа

2.6 Регресиона анализа

3. Импликације истраживања

3.1 Теоријске импликације истраживања

3.2 Практичне импликације истраживања

4. Ограничења и правци будућих истраживања

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

Докторска дисертација биће структурирана у пет целина. Први део дисертације биће посвећен разумевању корпоративног управљања из друштвене перспективе и перспективе компанија. Представиће се историјски контекст, кључни теоријски правци, интерни и екстерни механизми корпоративног управљања, као и модели корпоративног управљања у развијеним и земљама у развоју. У другом делу дисертације анализираће се интерни механизми корпоративног управљања (одбори директора и структура власништва). Посебна пажња биће посвећена улогама и структури одбора директора, моделима одбора директора, као и значају структуре власништва, укључујући тип власништва и степен концентрације власништва. Трећи део дисертације биће фокусиран на анализу значаја иновационе активности компанија. Анализираће се значај иновација, истраживачко-развојне активности и њихова улога у иновационом процесу, а биће објашњени и различити начини мерења иновационе активности компанија. Четврти део дисертације односиће се на анализу повезаности механизма корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси. На основу прегледа досадашњих истраживања биће изведени релеванти закључци у погледу

медијаторске улоге иновационих активности компанија у односу између интерних механизма корпоративног управљања и пословних перформанси. Пети део дисертације обухватиће резултате емпиријског истраживања утицаја интерних механизма корпоративног управљања на пословне перформансе, кроз медијаторску улогу иновационих активности компанија. На бази дискусије добијених резултата истраживања, биће изведене теоријске и практичне импликације истраживања и указаће се на правце будућих истраживања.

Преглед релевантне литературе:

1. Asensio López, D., Cabeza García, L., & González Álvarez, N. (2018). Corporate governance and innovation: A theoretical review. *European Journal of Management and Business Economics*, 28(3), 266-284. DOI:10.1108/EJMBE-05-2018-0056
2. Chen, V.Z., Li, J., Shapiro, D.M. & Zhang, X. (2014). Ownership structure and innovation: an emerging market perspective. *Asia Pacific Journal of Management*, 31(1), 1-24. DOI: 10.2139/ssrn.1299737
3. Chen, X. (2019). *Corporate governance structures, corporate entrepreneurship and firm performance: a study of Chinese listed firms*. PhD dissertation, Nottingham Trent University United Kingdom.
4. Huang, C. & Liu, C. (2005). Exploration for the relationship between innovation, IT and performance. *Journal of Intellectual Capital*, 6(2), 237-252. DOI: 10.1108/14691930510592825.
5. De Cleyn, S.H., & Braet, J., (2012). Do board composition and investor type influence innovativeness in SMEs? *International Entrepreneurship and Management Journal*, 8(3), 285-308. DOI: 10.1007/s11365-010-0168-6
6. Nikolić, J. (2019). *Međuzavisnost mehanizama i modela korporativnog upravljanja*. Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu: 227-252. ISBN 978-86-6091-087-7
7. Raheja, C.G. (2005). Determinants of board size and composition: A theory of corporate boards. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 40(2), 283-306. DOI: 10.2139/ssrn.522542
8. Radenović, T., Krstić, B., Janjić, I., & Jovanović Vujatović, M. (2023). The effects of R&D performance on the profitability of highly innovative companies. *Strategic Management*, 28(3), 34-45. DOI: 10.5937/StraMan2200034R
9. Rašvelj, D., & Aristovnik, A. (2020). The Impact of R&D Expenditures on Corporate Performance: Evidence from Slovenian and World R&D Companies. *Sustainability*, 12(5), 1943. DOI: 10.3390/su12051943
10. Shapiro, D., Tang, Y., Wang, M., & Zhang, W. (2015). The effects of corporate governance on innovation in Chinese firms, *Journal of Chinese Economic and Business Studies*, 13(4), 311-335. DOI: 10.1080/14765284.2015.1090267

1.4. Веба са досадашњим истраживањем у овој области уз обавезно навођење до 10 релевантних референци:

Велики број студија бавио се истраживањем утицаја интерних механизма корпоративног управљања на пословне перформансе. Преглед резултата истраживања ових студија указује на постојање хетерогености закључака, будући да су одређене студије утврдиле постојање позитивног утицаја (Abdallah & Ismail, 2017; Munari et al., 2010), друге су утврдиле постојање негативног утицаја (Bhagat & Bolton, 2008; Klein et al., 2005), док одређене студије нису идентификовале постојање повезаности (Harris & Raviv 2008; Raheja 2005). С друге стране, однос интерних механизма корпоративног управљања и иновационих активности компанија није екстензивно истраживан као однос корпоративног управљања и пословних перформанси. Последњих година расте интересовање за проучавање утицаја интерних механизма корпоративног управљања на иновационе активности компанија (Asensio López et al., 2018) и спроведена су одређена истраживања која су истраживала наведени однос (Bobbillo et al., 2018; Shapiro et al., 2015; De Cleyn & Braet, 2012; Choi, 2011). Резултати ових истраживања показују да структура одбора директора и структура власништва остварују утицај на иновационе напоре и резултате иновационих активности (Asensio López et al., 2018), али не постоје конзистентни закључци да ли је тај утицај позитиван или негативан. Одређени број студија показао је да присуство већег броја независних чланова у одбору директора има негативан ефекат на

иновациону активност (Bobillo et al., 2018; Blibech & Berraies, 2018). Полазна аргументација оваквог схватања јесте да претерана контрола од стране независних чланова може имати негативне ефекте на понашање менаџера. Менаџери често немају довољно поверења у независне чланове. Ипак, још увек није постигнут консензус о оптималној структури одбора директора у погледу стимулисања иновационе активности. Значајан број студија је показао постојање позитивног утицаја концентрације власништва на иновационе активности компанија (Zhang, et al., 2014; Munari et al., 2010), при чему се позитиван утицај објашњава чињеницом да су већински власници забринутији од мањинских акционара за тржишну вредност компанија и мотивисанији да улажу капитал у пројекте код којих постоји могућност генерисања вредности и спречавања лоших инвестиционих одлука од стране менаџмента. Одређене студије су откриле постојање негативног утицаја концентрације власништва на иновационе активности (Choi et al., 2011). Овакви резултати студија објашњавају се постојањем веће аверзије према ризику већинских акционара, као и њихове мање спремности за спровођењем стратешких промена, као што су иновационе активности, јер улагање у истраживање и развој изискује високе трошкове у кратком временском року, док се њихов евентуални позитиван ефекат може очекивати у дугом року. Као негативни аргумент истиче се и постојање сукоба интереса између мањинских и већинских акционара, што је посебно изражено у земљама у развоју.

Иако у литератури постоји велики број студија које изучавају утицај корпоративног управљања и пословних перформанси, истраживања у којима је иновациона активност компанија посматрана као медијаторска варијабла у односу између интерних механизма корпоративног управљања и пословних перформанси су ретка и спорадична, а нарочито у земљама у развоју, као што је Република Србија. Овим је идентификовано постојање истраживачког гепа који се настоји превазићи истраживањем у докторској дисертацији.

Релевантне референце:

1. Abdallah, A. A. N., & Ismail, A. K. (2017). Corporate governance practices, ownership structure, and corporate performance in the GCC countries. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 46, 98-115. DOI: 10.1016/j.intfin.2016.08.004
2. Bobillo, A. M., Rodríguez-Sanz, J. A., Tejerina-Gaite, F. (2018). Corporate governance drivers of firm innovation capacity. *Review of International Economics*, 26(3), 721-741. DOI: 10.1111/roie.12321
3. Bhagat, S., & Bolton, B. (2008). Corporate governance and firm performance. *Journal of Corporate Finance*, 14 (3), 257-273. DOI:10.1016/j.jcorpfin.2008.03.006.
4. Choi, S.B., Lee, S.H. & Williams, C. (2011). Ownership and firm innovation in a transition economy: evidence from China. *Research Policy*, 40(3), 441-452. DOI: 10.1016/j.respol.2011.01.004
5. Harris M., & Raviv, A. (2008). A theory of board control and size. *Review of Financial Studies*, 21(4), 1797-1832. DOI: 10.1093/rfs/hhl030
6. Klein, P., Shapiro, D., & Young, J. (2005). Corporate governance, family ownership and firm value: The Canadian evidence. *Corporate Governance: An International Review*, 13(6), 769-784. DOI: 10.1111/j.1467-8683.2005.00469.x
7. Miller, T., & del Carmen Triana, M. (2009). Demographic diversity in the boardroom: Mediators of the board diversity-firm performance relationship. *Journal of Management studies*, 46(5), 755-786. DOI: 10.1111/j.1467-6486.2009.00839.x
8. Munari, F., Oriani, R., & Sobrero, M. (2010). The effects of owner identity and external governance systems on R&D investments: a study of Western European firms, *Research Policy*, 39(8), 1093-1104. DOI: 10.1016/j.respol.2010.05.004
9. Zouari, G., & Zouari-Hadiji, R. (2014). Directors' board, R&D investment and the firm's performance: Evidence from the French case. *Corporate Board: role, duties and composition*, 10(2), 85-101. DOI: 10.22495/cbv10i2art7
10. Zhang, Q., Chen, L. & Feng, T. (2014). R&D Investment: Mediator or Moderator. *Corporate Governance: An International Review*, 22: 501-517. DOI: 10.1111/corg.12073

1.5. Оцена научне заснованости теме докторске дисертације:

На основу увида у приложену Пријаву докторске дисертације, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације кандидата Јелене Пековић, закључује да кандидат испуњава све формалне и суштинске услове предвиђене Законом о високом образовању, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу и Статутом Економског факултета Универзитета у Крагујевцу. Тема коју је кандидат Јелена Пековић предложила за докторску дисертацију припада научној области за коју је Економски факултет Универзитета у Крагујевцу матичан и представља научно релевантну област истраживања. На основу увида у дефинисани предмет и циљеве истраживања, постављене истраживачке хипотезе, стање у подручју истраживања, предложени садржај, методологију, очекиване резултате, научни и практични допринос дисертације, закључује се да је тема коју је кандидат Јелена Пековић пријавила актуелна и још увек недовољно истражена. На основу анализе приложеног материјала и донетих закључака, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације кандидата Јелене Пековић упућује предлог Наставно-научном већу Економског факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, да донесе одлуку којом се кандидату Јелени Пековић одобрава израда докторске дисертације под насловом "Повезаност корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси".

2. Подаци о кандидату

2.1. Име и презиме кандидата:

Јелена Пековић

2.2. Студијски програм докторских академских студија и година уписа:

Економија, модул: Управљање пословањем, 2018

2.3. Биографија кандидата (до 1500 карактера):

Јелена (Мирко) Пековић рођена у Београду, 21.04.1992. године. Основну школу завршила је као носилац дипломе „Вук Караџић“, а Прву економску школу, смер банкарски службеник, такође као носилац дипломе „Вук Караџић“. Војну Академију у Београду уписала је академске 2011/12. године. Основне академске студије, студијски програм Логистика одбране, модул Јавне финансије, завршила је 2015. године, са просечном оценом 9,74 као други најуспешнији студент у 136. класи Војне Академије и носилац сребрне сабље, уручене од стране Председника Републике Србије. Мастер академске студије, студијски програм Јавне финансије, завршила је 2017. године на Војној Академији у Београду са просечном оценом 9,29. Докторске академске студије уписала је на Економском факултету у Крагујевцу, академске 2018/19. године, на студијском програму Економија, модул Управљање пословањем. Положила је све испите са просечном оценом 9,44. У току трајања студија, била је добитник више награда и признања за најбоље студенте од стране Војне Академије у Београду, стипендије „Доситеја“ и Фондације

„Ана и Владе Дивац“. Запослена је у Министарству Одбране и Војсци Републике Србије у Команди противваздухопловне одбране у Одсеку за финансије. На Војној Академији Универзитета Одбране у Београду, дана 01.04.2021. године изабрана је у звање асистента у настави за ужу научну област Економска теорија и политика. Основне области њеног научно-истраживачког рада и интересовања су корпоративно управљање и пословне перформансе.

2.4.Преглед научноистраживачког рада кандидата (до 1500 карактера):

Кандидат Јелена Пековић објавила је три коауторска научна рада (на два је први коаутор) из уже научне области из које је пријавила тему докторске дисертације. Један од објављених радова непосредно је повезан са предложеном темом докторске дисертације. У раду кандидат истражује утицај структуре одбора директора на перформансе банака, анализирајући медијаторски утицај интелектуалног капитала. Резултати истраживања су показали да величина одбора директора и број независних чланова одбора имају статистички значајан утицај на интелектуални капитал, али немају утицај на ROA. Резултати истраживања указују да интелектуални капитал има значајну медијаторску улогу у односу између одбора директора и перформанси банака. Детаљним увидом у биографске и библиографске податке кандидата, може се констатовати да кандидат Јелена Пековић испуњава све формалне и суштинске услове за пријаву докторске дисертације.

2.5.Списак објављених научних радова кандидата из научне области из које се пријављује тема докторске дисертације (аутори, наслов рада, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):

1.Nikolić, J., Erić Nielsen J., **Peković J.** „Board Structure and Bank Performance: The Mediating Role of Intellectual Capital“. *Naše gospodarstvo/Our Economy*, 68(2), 2022, 28-42. DOI: 10.2478/ngoe-2022-0009 (Erih Plus)

2.**Peković, J.**, Pavlović, G., & Zdravković, S. „The influence of intellectuall capital on financial performance of comercial banks in the Republic of Serbia“. *Ekonomika*, 66(2), 2020, 103-111. DOI: 10.5937/ekonomika2002103P (M51)

3.**Peković, J.**, Zdravković, S., & Pavlović, G. „The role of Balanced Scorecard models in the assessment of Board of Directors performance“. *Economic Analysis: Applied Research in Emerging Markets*, 53(2), 121-132, 2020. DOI: 10.28934/ea.20.53.2.pp121-132 (M51)

2.6. Оцена испуњености услова кандидата у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

На основу увида у приложену Пријаву докторске дисертације и полазећи од чињенице да кандидат има три објављена научна рада из научне области из које се пријављује тема докторске дисертације, може се констатовати да кандидат испуњава све формалне и суштинске услове предвиђене Законом о високом образовању, Правилником о пријави, изради и одбрани

¹ Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу и Статутом Економског факултета Универзитета у Крагујевцу. Тема коју је кандидат Јелена Пековић предложила за докторску дисертацију припада научној области за коју је Економски факултет Универзитета у Крагујевцу матичан и представља научно релевантну област истраживања. На основу увида у дефинисани предмет и циљеве истраживања, постављене истраживачке хипотезе, стање у подручју истраживања, предложени садржај, методологију, очекиване резултате, научни и практични допринос, закључује се да је тема коју је кандидат Јелена Пековић пријавила актуелна и још увек недовољно истражена. На основу анализе приложеног материјала и донетих закључака, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације кандидата Јелене Пековић упућује предлог Научно-наставном већу Економског факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, да донесе одлуку којом се кандидату Јелени Пековић одобрава израда докторске дисертације под насловом "Повезаност корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси".

3. Подаци о предложеном ментору

3.1. Име и презиме предложеног ментора:

Јелена Николић

3.2. Звање и датум избора:

Ванредни професор, 14.11.2019. године

3.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:

Пословна економија

3.4. НИО у којој је запослен:

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу

3.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова за ментора у складу са Стандардом 9 (аутори, наслов рада, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):

1. Zlatanović, D., Nikolić, J., Potočan, V., & Erić-Nielsen, J. (2023). What drives innovativeness in higher education? Evidence from two emerging markets. *Kybernetes*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print, 1-19 (ISSN 0368-492X., UDK 005.3:378, COBISS.SR-ID 133702153) doi: <http://dx.doi.org/10.1108/K-01-2023-0127> (M23)
2. Nikolić, J., Mirić, M., & Zlatanović, D. (2022). Does Ownership Type Matter for Innovativeness and Learning Orientation? Empirical Evidence from Serbia. *Teme*, XLVI (4), 995-1009. (ISSN 0353-7919. UDK 339.012.23(497.11) COBISS.SR-ID 119611913) <https://doi.org/10.22190/TEME211001052N> (M23)
3. Savović, S., Nikolić, J., & Zlatanović, D. (2022). Acquisitions, organizational culture and performance: Empirical evidence from acquired company in Serbia. *Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*, 27 (3), 23-34. DOI: 10.7595/management.fon.2021.0007 (ISSN 1820-0222. UDK 005.94:001.895, 001.895, COBISS.SR-ID 37813513) <https://doi.org/10.7595/management.fon.2021.0007> (M24)
4. Nikolić, J., Erić Nielsen, J., & Peković, J. (2022). Board Structure and Bank Performance: The Mediating Role of Intellectual Capital. *Naše gospodarstvo/Our Economy*, 68 (2), 28-42. (ISSN 0547-3101. UDK 005.55:336.71 COBISS.SR-ID 120011529) doi: <http://dx.doi.org/10.2478/ngoe-2022-0009> (Erih Plus)

5. Štrukelj, T., Zlatanović, D., Nikolić, J., & Sternad Zabukovšek, S. (2019). A cyber-systemic learning action approach towards selected students' competencies development. *Kybernetes*, 48 (7), 1516-1533. (ISSN 0368-492X, UDK 005.9:005.35, COBISS.SR-ID 513915996) <https://doi.org/10.1108/K-09-2018-0517> (M23)
6. Štrukelj, T., Nikolić, J., Zlatanović, D., & Sternad Zabukovšek, S. (2020). A strategic model for sustainable business policy development. *Sustainability*, 12 (2), 1-28. (ISSN 2071-1050. UDK 005.9:005.35, COBISS.SR-ID 513982556) doi: <http://dx.doi.org/10.3390/su12020526> (M22)
7. Zlatanović, D., Nikolić, J., & Nedelko, Z. (2020). A systemic approach to improving innovativeness in higher education. *Teme*, 44 (2), 441-461. (ISSN 0353-7919. UDK 005:001.895:378, 001.895, 378, COBISS.SR-ID 513982300) doi: <http://dx.doi.org/10.22190/TEME189703001Z> (M24)
8. Erić Nielsen, J., Marinković, V., & Nikolić, J. (2019). A Strategic Approach to Organisational Entrepreneurship: Employees' Awareness of Entrepreneurial Strategy. *Economic Annals*, 64 (222), 117-146. (ISSN 0013-3264. UDK 005.3 COBISS.SR-ID 120007689) doi: <http://dx.doi.org/10.2298/EKA1922117E> (M24)
9. Nikolić, J. & Zlatanović, D. (2020) Critical Systems Perspective of Strategic Decision Making: The Role of Values and Context. In Nedelko, Z. & Brzozowski, M. (Eds.). *Recent Advances in the Roles of Cultural and Personal Values in Organizational Behavior IGI Global* (pp. 55-80), Hershey: IGI Global 2020 (ISBN 978-1-7998-1013-1., UDK 005.9:005.35, COBISS.SR-ID 513982812) doi: <http://dx.doi.org/10.4018/978-1-7998-1013-1.ch004> (M13)
10. Štrukelj, T., Zlatanović, D., Nikolić, J., & Sternad Zabukovšek, S. (2021). The viable system model's support to social responsibility. *Kybernetes*, 50 (3), 812-835. ISSN 0368-492X., UDK 005.9:005.35, COBISS.SR-ID 119568905 doi: <http://dx.doi.org/10.1108/K-12-2019-0860> (M23)

3.6. Spisak referenci kojima se dokazuje kompetentnost mentora u vezi sa predloženom temom doktorske disertacije (autori, naslov rada, volumen, godina objavljivanja, stranice od-do, DOI broj, kategorija):

1. Nikolić, J., Erić Nielsen, J., & Peković, J. (2022). Board Structure and Bank Performance: The Mediating Role of Intellectual Capital. *Our Economy*, 68(2), 28-42. <https://doi.org/10.2478/ngoe-2022-0009> (Erih Plus)
2. Nikolić, J., Mirić, M., & Zlatanović, D. (2022). Does Ownership Type Matter for Innovativeness and Learning Orientation? Empirical Evidence from Serbia. *Teme*, Vol. XLVI (4), 995-1099. <https://doi.org/10.22190/TEME211001052N> (M23)
3. Savović, S., Nikolić, J., & Zlatanović, D. (2022). Acquisitions, Organizational Culture and Performance: Empirical Evidence from Acquired Company in Serbia. *Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*, 27(3), 23-34. DOI: <https://doi.org/10.7595/management.fon.2021.0007> (M24)
4. Nikolić, J., & Savić, J. (2019). Link between board structure and national culture: a comparative analysis. *Megatrend revija*, 16(1): 123-138. doi:10.5937/MegRev1901123N (M51)
5. Nikolić, J., & Zlatanović, D. (2018). Corporate Governance and Corporate social Responsibility Synergies: A Systemic Approach. *Our Economy*, 64(3), 36-46. <https://doi.org/10.2478/ngoe-2018-0016%0A> (Erih Plus)

3.7. Да ли се предложени ментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?
ДА
3.8. Оцена испуњености услова предложеног ментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):
Др Јелена Николић, ванредни професор Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа научна област Пословна економија, испуњава услове Стандарда 9, Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма на високошколским установама, у делу који се односи на докторске студије и налази се на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС - Економија. Др Јелена Николић има довољан број референци којима се доказује компетентност ментора у вези са предложеном темом докторске дисертације и има искуства у менторисању пријаве, израде и одбране докторске дисертације.
4. Подаци о предложеном коментору
4.1. Име и презиме предложеног коментора:
[унос]
4.2. Звање и датум избора:
[унос]
4.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:
[унос]
4.4. НИО у којој је запослен:
[унос]
4.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова коментора у складу са Стандардом 9 (аутори, наслов рада, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број*, категорија):
[унос]
4.6. Списак референци којима се доказује компетентност коментора у вези са предложеном темом докторске дисертације (аутори, наслов рада, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):
[унос]
4.7. Да ли се предложени коментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?
[изаберите]
4.8. Оцена испуњености услова предложеног коментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

5. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе приложене документације Комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора предлаже да се кандидату Јелени Пековић одобри израда докторске дисертације под насловом „Повезаност корпоративног управљања, иновационе активности компанија и пословних перформанси” и да се за ментора/коментора именује Јелена Николић, ванредни професор / [име и презиме коментора], [звање].

Чланови комисије:

Др Слађана Савовић, редовни професор
Економски факултет Универзитета у Крагујевцу
Пословна економија

Председник комисије

Др Дејана Златановић, ванредни професор
Економски факултет Универзитета у Крагујевцу
Пословна економија

Члан комисије

Др Бојан Крстић, редовни професор
Економски факултет Универзитета у Нишу
Пословно управљање

Члан комисије

